

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen går indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 78) findes i tidenden sp. 1718, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 857).

Der var stillet 15 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages de fem følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ikrafttræden af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 77) findes i tidenden sp. 1717, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 857).

Der var stillet 6 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 82) findes i tidenden sp. 1718, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 857).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ikrafttræden af lov om kommunal indkomstskat.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 83) findes i tidenden sp. 1718, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 857).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 105) findes i tidenden sp. 2458, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 857).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 106) findes i tidenden sp. 2459, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 857).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, henholdsvis tekst, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling, sættes til forhandling under ét.

Grünbaum: Ved førstebehandlingen af forslagene om de to kildeskattelove, selve hovedloven og ikrafttrædelsesloven, rejste jeg forskellige spørgsmål, og på de fleste af disse punkter har vi kunnet opnå enighed i udvalget og mellem udvalget og ministeren.

Jeg skal senere sige lidt om de punkter, hvor det ikke var muligt at nå til enighed, og hvor vi har måttet stille ændringsforslag til de to forslag til ændringslove; det drejer

[Grünbaum.]

sig i kildeskatteloven om standardfradraget, og det drejer sig i ikrafttrædelsesloven om det særlige 10.000 kr. fradrag. Vi er ikke enige i, at man skal ophæve standardfradraget, og vi finder det ikke rigtigt at forære de selvstændige en særlig fradragsmulighed for såkaldt overført indkomst på indtil 10.000 kr.

I øvrigt er der altså tale om enighed på væsentlige punkter, hvoraf det vigtigste så afgjort er særbeskatningsordningen for de udearbejdende hustruer og ordningen for de såkaldte medhjælpende hustruer, men jeg vil også gerne understrege enigheden om en generel forhøjelse af børnetilskuddene og om ydelse af et særligt tilskud til enlige med børn.

Hvad selve principperne i ordningen angår, vil jeg gerne notere, at der i udvalget er konstateret fuld enighed — fuld enighed — mellem partierne om stort set det, der var den forrige regerings linje. Det vil først og fremmest sige, at samtlige de i udvalget repræsenterede partier er enige om, at der også for den hustru, der ikke er udearbejdende, skal ydes et personfradrag, og at ordningen baseres på den såkaldte enhedsskala. Samtlige partier har altså afvist Dansk Kvindesamfunds alt for vidtgående forslag, hvorefter der kun skulle ydes personfradrag til den, der erhverver indtægten, men ikke til den hjemmeværende hustru.

Partiernes enige standpunkt på dette område kommer ikke for mig som nogen overraskelse. Vi har kendt det længe, men jeg kan ikke undlade ved denne lejlighed at sende en hilsen, en venlig hilsen, med adresse til alle dem, både i og uden for Dansk Kvindesamfund, der deltog så stærkt og — som det kan konstateres i dag — så helt uvederhæftigt i den fantastiske propaganda mod denne del af vor skattereform.

Det kan jo ikke undgås, at gennemførelsen af særbeskatningen medfører visse skattemæssige forskydninger. Men hvor havde vi været henne i dag, hvis man så tilmed ved siden af disse forskydninger havde berøvet ægteparret med den hjemmeværende og hjemmearbejdende hustru det ene personfradrag? Det kunne naturligvis ikke gå, og derfor er man også endt i det resultat, man er endt i, og endt i det i enighed mellem alle partierne.

Jeg er derfor godt tilfreds med at konstatere, at der i det høje ting er bred enighed om, at et sådant skridt som det, der var foreslået af Dansk Kvindesamfund, ville være forkert, og at der altså fortsat i vor skattelovgivning skal tages hensyn til de familier, hvor hustruen ikke er udearbejdende, derved at alle ægtepar får 2 personfradrag, uanset om hustruen bliver hjemme eller tager arbejde uden for hjemmet.

Hvad så med de enlige, kan man sige. Ja, de vil fremtidig blive beskattet efter samme skala som ægteparrene, enhedsskalaen, og den skatteforskel, der bliver tale om, vil herefter alene bero på personfradraget.

Kravet om, at der ikke skal være skat på ægteskabet, som man har udtrykt det, opfyldes. To enlige, der har erhvervsarbejde, vil herefter, når de gifter sig og begge fortsætter deres erhvervsarbejde, ikke blive beskattet højere end før ægteskabet. De beholder jo hver for sig sit personfradrag, og de beskattes hver for sig efter enhedsskalaen. For mindre hustruindkomster kan der endvidere blive tale om hustrufradrag på indtil 2.000 kr., men der kan altså ikke blive tale om, at de bliver beskattet højere ved at gifte sig.

For enlige med børn er der et særligt problem, fordi de efter kildeskattelovens system kun skal have ét personfradrag. Jeg rejste dette spørgsmål ved førstebehandlingen, og det søges jo nu løst gennem ydelse af det særlige tilskud på 1.000 kr. kombineret med overflytning af beskatningen af underholdsbidrag til børn til barnet selv, hvorved i de fleste tilfælde bidraget vil blive skattefrit. Jeg vil dog benytte anledningen her i dag til at sætte et spørgsmålstegn ved de 1.000 kr. Beløbet er nok for lille, og det må vi se på til sin tid; det skal der jo ikke træffes afgørelse om her i dag, og derfor skal jeg heller ikke fordybe mig i dette spørgsmål, vi kan vende tilbage til det.

For at undgå en skatteforskydning til ugunst for de mindre hustruindtægter er det særlige hustrufradrag bevaret. Det sker fuldt ud med de 2.000 kr. for en skattepligtig hustruindtægt på indtil 11.000 kr., og det aftrappes derefter op til en hustruindtægt på 30.000 kr., hvor det så er helt bortfaldet. Har manden f. eks. en skattepligtig indtægt på 20.000 kr. efter de fradrag, han selv kan

[Grünbaum.]

foretage — det vil sige lønmodtagerfradrag, det store lønmodtagerfradrag inkluderende faglige kontingenter osv. fradrag for forsikring m. v. — og hustruen tilsvarende efter hendes fradrag en indtægt på f. eks. 10.000 kr., altså tilsammen 30.000 kr. i skattepligtig indtægt, så bevares hustrufradraget fuldt ud. Jeg vil gerne sige, at jeg synes, man her har fundet en rimelig løsning på dette vanskelige spørgsmål, en løsning, der også ligger på linje med, hvad vi har ønsket fra vor side.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi har været meget betænkelige ved forslaget om de medhjælpende hustruer, ikke så meget ved selve skatteordningen som ved spørgsmålet om kontrollen med, at der nu også virkelig er tale om et væsentligt medarbejde i mandens eller den fælles virksomhed. Vi har jo tidligere givet principiel tilslutning til en ordning for medhjælpende hustruer, og vi accepterer altså det stillede forslag, idet jeg vil understrege udvalgets og finansministerens udtalelser i udvalgsbetænkningen om det nævnte kontrol- og afgrænsningsproblem. Alle partier er enige om en streng fortolkning af ordene „i væsentligt omfang“. Der skal altså være tale om et virkeligt medarbejde i en virksomhed.

Udvalget er også enig om, efter at tanken herom var rejst fra vor side i udvalget, at der som led i hele denne reform og i forbindelse med kildeskattens ikrafttræden må foretages en særlig forhøjelse af børnetilskuddene. Dette vil også bidrage til, at der opnås en bedre balance, end man ellers ville få i disse skatteforhold.

Vi rejste ved første behandling spørgsmålet om ophævelse af kildeskattelovens § 73, stk. 4. Hele udvalget er nu enig om at ophæve denne bestemmelse om adgang til løntilbageholdelse inden ene ægtefælles løn for den anden ægtefælles skatterestancer. Her følger vi et forslag fra justitsministeriets ægteskabsudvalg. En arbejdsgruppe skal så se på de øvrige spørgsmål, der er rejst af justitsministeriets ægteskabsudvalg, hvorefter resultatet skal forelægges folketinget, inden der tages stilling dertil.

Vi kan som nævnt ikke tiltræde forslaget om at ophæve kildeskattelovens § 25 om det såkaldte standardfradrag, og vi har derfor stillet ændringsforslagene nr. 5 og 6, der

går ud på at bevare dette standardfradrag. Nr. 5 er af redaktionel art. I nr. 6 foreslår vi standardfradraget opretholdt med de ændringer, der følger af ophævelsen af § 47.

Vi har jo allerede ved førstebehandlingen haft en ret udførlig debat om standardfradraget. Regeringspartierne fastholder imidlertid dets ophævelse, og det beklager vi. Standardfradraget har jo bl. a. den vigtige funktion at simplificere og forenkle hele kildeskatteopkrævningen og især kildeskatteligningen, såvel forskudsligningen som den endelige ligning, slutligningen, når året er gået.

Arbejdet med ligningen ville med et standardfradrag blive væsentlig lettere for både skattemyndighederne og skatteyderne, og standardfradraget ville i høj grad medvirke til, at vi for et meget stort antal lønmodtagere ville komme meget nær til den definitive kildeskat, som bl. a. de konservative har lagt vægt på. Det ville også betyde, at det helt overvejende antal lønmodtagere ville kunne slippe for selvangivelsen, idet alle nødvendige data ville være indeholdt i de oplysninger, som i årets løb ville være indgået i det centrale skatteyderregister, EDB-registeret. De fleste lønmodtagere ville således med opretholdelse af standardfradraget enten helt slippe for selvangivelsen eller ville kunne nøjes med en stærkt begrænset erklæring.

Når regeringspartierne nu gennemfører ophævelse af standardfradraget, vil denne store forenkling og lettelse for administrationen og skatteyderne altså ikke blive til noget. Men dertil kommer, at standardfradraget også havde til formål at bidrage til den såkaldte oprydning i fradragsjunglen.

Det har jo desværre vist sig overordentlig vanskeligt at tage selv de mindste skridt i retning af at komme af med eller rationalisere og forenkle de mange fradrag, og selv om det må erkendes, og det vil jeg gerne erkende, at også et standardfradrag kan have sine problemer, var dog standardfradraget efter § 25 et vist skridt i retning af den oprydning i fradragsjunglen, som ikke mindst de radikale har gjort sig til talsmænd for. Det dropper man altså nu, uden at der i øvrigt er mindste tegn på, at regeringen vil arbejde for en oprydning i fradragsjunglen — tværtimod, synes jeg.

Vedrørende forslaget til ikrafttrædelseslov

[Grünbaum.] har vi stillet ændringsforslag nr. 1, der går ud på at ophæve den af finansministeren som ny regel foreslåede § 10, stk. 3, om, at der ikke skal svares skat af en overført indkomst på indtil 10.000 kr. Denne bestemmelse var jo ikke med i den forrige regerings forslag til overgangsregler, og vi kan ikke tiltræde den. Der gives hermed grønt lys for rene skatteunddragelser gennem manipulationer med virksomhedernes regnskaber, f. eks. med afskrivningerne, og hele formålet netop med de ret skrappe skatteregler for overført indkomst tilsigtede jo dog at hindre sådanne manipulationer. Nu forærer man faktisk uden videre i hvert fald en mulighed for 10.000 kr. i fradrag til selvstændige, der vil udnytte denne regel. Det finder vi er forkasteligt, og vort ændringsforslag går altså ud på at hindre, at man gennemfører regeringens forslag på dette punkt.

Vi har ingen særlige bemærkninger til de to lovforslag om kommunal indkomstskat. Hele udvalget har jo tiltrådt indenrigsministerens ændringsforslag.

Ændringsforslaget til lovforslaget om særlig indkomstskat kan vi gå ind for. Der er jo tale om at opretholde den nugældende adgang til udligning af underskud.

Må jeg også gøre nogle bemærkninger om ændringsforslagene til ligningslovforslaget.

Finansministeren havde til udvalget fremsendt nogle ændringsforslag, som indeholdt en række reelle ændringer såvel af ligningsloven som af lov om særlig indkomstskat. Det protesterede vi imod, idet vi jo kun havde de pågældende love til behandling i udvalget med henblik på de særlige ændringer, der var nødvendiggjort af kildeskattens gennemførelse, og finansministeren trak derefter meget fornuftigt, synes jeg, disse forslag tilbage. Men også socialistisk folkeparti har nu stillet forslag til en række reelle ændringer af ligningsloven.

Vi mener altså ikke, det er rigtigt at tage stilling til sådanne spørgsmål ved denne lejlighed. Det bør efter vor opfattelse ske i forbindelse med behandlingen af ligningsloven i øvrigt, rent bortset fra at der jo heller ikke tidsmæssigt har været nogen som helst mulighed for at få disse spørgsmål behandlet ordentligt i udvalget eller behandlet overhovedet. Vi afviser dog ikke at

se på disse spørgsmål, der er rejst som ændringsforslag fra SF's side, men det må ske ved en anden lejlighed, og vi vil ikke tage stilling i dag. Vi vil derfor undlade at stemme om disse ændringsforslag.

Ved første behandling rejste vi også spørgsmål om en anden formulering af forslaget til § 9 A, det såkaldte Grønlandsfradrag, så der også på dette område i forbindelse med kildeskattens gennemførelse opnåedes den ligestilling mellem mænd og kvinder, som vi jo alle ønsker at gennemføre så vidt muligt. Hele udvalget er nu enigt herom, således som det fremgår af forslaget til ændring af finansministerens forslag til ligningslovens § 9 A.

Jeg vil gerne sige lidt mere om ligningsloven.

Finansministeren har jo lovet at komme med forslag til ligningslov for 1968-69, inden tinget nu tager på ferie, indeholdende forslag til afbødning af de skader, der er sket ved udsættelsen af kildeskatten til 1970. Det gælder bl. a. for de udearbejdende hustruer, der havde regnet med, at kildeskatten og særbeskatningen kom som lovet fra 1. januar 1969, og det gælder også andre skatteydere, f. eks. dem, for hvem det havde betydning, at 1968-69-skatten kun skulle gælde for andet halvår 1968, fordi deres indtægt er gået ned. Jeg vil gerne holde finansministeren fast på det tilsagn, der er givet folketinget.

Men dernæst var det jo meget ønskeligt, om vi kom i hvert fald et stykke på vej med den del af skattereformen, som populært går under betegnelsen „oprydning i fradragjunglen“. Jeg bliver nødt til at nævne de radikale igen — det kunne godt efterhånden se ud til at være en mani fra vor side, men det er altså på grund af omstændighederne. Det var jo især de radikale, der tidligere i agitationen gjorde så forfærdelig meget ud af denne del af skattereformen. Vi forstod dengang, at man netop fra radikal side tillagde oprydningen i fradragene den allerstørste vægt, og vi hørte, at det efter radikal opfattelse var endnu vigtigere at foretage denne oprydning, end det var at få selve kildeskatten gennemført.

Vi har ikke haft helt den samme opfattelse i socialdemokratiet. For os var kildeskatten absolut vigtigere. Men det betyder jo ikke, at der ikke kan være noget rigtigt

[Grünbaum.]

i, at vi nu gennemgår de mange fradrag med henblik på at opnå en forenkling og med henblik på at opnå en mere rimelig fordeling af skattebyrden, og jeg vil gerne understrege, at det er vi helt enige i. Vi er helt enige både med de radikale og med SF om, at der bør foretages en sådan oprydning i fradragsjunglen, og derfor vil vi også gerne være med til, at det sker, at der foretages en sådan gennemgang, og jeg vil gerne her i dag give mit tilsagn om, at vi sammen med ikke blot de radikale og socialistisk folkeparti, men forhåbentlig sammen med samtlige partier, der jo stort set er enige om denne lovgivning, kan gå videre med skattereformen og få foretaget oprydninger og forenklinger dér, hvor vi synes det er påkrævet, og der er ingen tvivl om, at det er det på adskillige områder.

Jeg skal nøjes med her i dag, ud over det tilsagn, jeg har givet, at advare imod, at det omvendte sker — det har jeg en vis frygt for — nemlig at man foretager en udvidelse og en forstærkelse af de fradrag, som vi gerne skulle af med. Jeg tænker bl. a. på det særlige etableringsfradrag i ligningslovens § 27, stk. 3, men jeg har en lumsk mistanke om, at man fra visse af regeringspartierne måske nok i den kommende tid kunne tænke sig at udbygge en række fradrag, som vi i virkeligheden skulle se at komme af med.

Jeg henstiller endnu en gang til regeringen, at man, når vi nu endelig er sluppet af med den uheldige skattefradragsregel, den for skatteyderne meget uheldige skattefradragsregel, der gav os de urimelig høje marginalskatte, ikke genindfører skattefradragsreglen for kommuneskattens vedkommende. Der har jo allerede lydt stærke advarsler fra kommunale skattefolk imod en genindførelse af fradraget, og et forslag fra kommunerne viser, at der kan opnås en langt bedre udligning af skattebyrden kommunerne imellem ad andre veje. Jeg vil gerne gentage vort partis tilsagn om at ville være med til en ordning, der mere direkte hjælper

dels de fattige kommuner, dels de kommuner, f. eks. de såkaldte udviklingskommuner, der af andre grunde har behov derfor. Det er jo de to grupper af kommuner, der er særlig vanskeligt stillet i øjeblikket.

Jeg forstod ved førstebehandlingen, at den radikale ordfører var principielt enig med mig i det synspunkt, og at også venstre var tilbøjelig til at mene det samme. Så mangler vi kun de konservative. Jeg henstiller, at man overvejer dette spørgsmål nøje endnu en gang, og jeg vil sige til regeringen og til de konservative: lad nu være med at forringe skattereformen på det punkt; lad os finde en bedre løsning på det kommunale udligningsproblem.

Når jeg siger dette nu, skønt dette spørgsmål ikke er til behandling i dag, er det, fordi det skal være sagt, synes jeg, inden regeringen måske har låst sig fast ved fremsættelse af forslag — finansministeren var jo selv inde på spørgsmålet i sin fremsættelse, så det er ikke helt unaturligt at tage det med i dag. Jeg gav dengang tilsagn om, at vi meget gerne i udvalgsarbejdet ville være med til at søge spørgsmålet løst, men vi har ikke fået materialet dertil fra finansministeren. Det skal jeg ikke bebrejde finansministeren, der er jo nok at lave; men det skulle vel også kunne nås til efteråret, når folketinget samles igen.

For at resumere vor stilling til de seks lovforslag med de ændringsforslag, vi behandler i dag, så er situationen altså den, at der et langt stykke vej, et meget langt stykke vej, er enighed i udvalget mellem partierne. Der er enighed om mange af de væsentlige ting, men alligevel også uenighed på visse punkter, der i hvert fald for os også er vigtige og væsentlige.

Vi har til lovforslaget om ændring af opkrævningen af kildeskat stillet ændringsforslagene nr. 5 og 6 om opretholdelse af standardfradraget, og dem må jeg anbefale at man stemmer for.

Til forslaget til ikrafttrædelseslov anbefaler jeg, at man stemmer for ændringsforslag nr. 1 om ophævelse af det skattefri

[Grünbaum.]

beløb på 10.000 kr. i overført indkomst. Endvidere skal jeg sige, at vi vil undlade at stemme om ændringsforslagene nr. 1, 2, 4 og 5 til ligningslovforslaget, og at vi i øvrigt, således som det fremgår af betænkningen, vil stemme for de øvrige ændringsforslag til de seks lovforslag.

Haustrup Clemmensen: Det er et stort og grundigt udvalgsarbejde, der er gennemført vedrørende den række af lovforslag, der her er til behandling, og der er, som det fremgår af betænkningen, i ret væsentligt omfang opnået enighed om ændringsforslag og om lovens hovedsynspunkter. Jeg hilser på det konservative folkepartis vegne denne enighed med glæde. Det er klart, at der på mange områder har været tale om hensigtsmæssighedsspørgsmål, tekniske problemer, der ikke gav anledning til større politiske modsætningsforhold, men derfor er det alligevel glædeligt, at så stor en del af denne omfattende og indgribende lovgivning kan gennemføres i enighed. Jeg skal derfor ganske afstå fra at kommentere alle ændringsforslagene. Der er dog stillet en række mindretalsændringsforslag af socialdemokratiet og socialistisk folkeparti, respektive af socialistisk folkeparti alene, og jeg kan allerede nu røbe, at det konservative folkeparti vil stemme imod disse ændringsforslag, hvorimod vi naturligvis vil stemme for de øvrige ændringsforslag.

Jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger til hvert enkelt af de lovforslag, der her er til behandling, først til selve hovedlovgivningen, kildeskatteloven, hvor vel det væsentligste problem under debatten har været spørgsmålet om afbalancering i forbindelse med hustrubeskattningen. Ingen kan jo være i tvivl om, at det er et problem, der gennem mange, mange år har optaget sindene og optaget dem stærkt, og ingen kan heller være i tvivl om, at der er faldet temmelig stærke ord i denne debat. Det er kun få minutter siden, vi fra denne talerstol hørte den socialdemokratiske ordfører meddele, at Dansk Kvindesamfund var uvederhæftigt i disse diskussioner. Jeg synes, det havde været klædeligt og naturligt, om hr. Grünbaum havde forsøgt at mestre sit temperament noget bedre og havde afstået fra så voldsomme udfald mod Dansk Kvindesamfund, der jo på

en lang, lang række områder også vedrørende denne lovgivning har indtaget saglige standpunkter, som enhver har haft pligt til at overveje og lytte til.

Men ingen skal i hvert fald underkende, at det har været og er et vanskeligt arbejde at forsøge at afbalancere de hensyn, der her er tale om. Der er jo hensynet ikke blot til de udearbejdende hustruer; det har vi hørt meget om, måske mest om. Der er efter konservativ opfattelse i høj grad også hensyn at tage både til de medhjælpende hustruer og til de hjemmearbejdende hustruer. Jeg lægger megen vægt på, oven i købet på mit partis vegne, at udtrykket hjemmearbejdende anvendes og ikke hjemmegående, som én og anden somme tider ynder det. Jeg tror, man skal respektere og anerkende det hjemmearbejde, der gøres af mange hustruer. Og endelig er der sidst, men ikke mindst, spørgsmålet om de enlige, hvis problemer også må med i denne afbalancering. Ingen skal jo underkende, at de lettelser, der gives den ene gruppe, i realiteten kan komme til at betyde øgede byrder for de øvrige.

Må jeg først gøre den bemærkning vedrørende de enlige, der hidtil har været beskattet som forsørgere, at de nu, når vi går over til enhedsskalaen og kun ét personfradrag pr. person, utvivlsomt vil blive beskattet hårdere, alt andet lige, end de hidtil har været. Dette finder vi naturligvis ikke betryggende og hensigtsmæssigt, og når der er børn, er der ikke tvivl om, at der fra alle sider i udvalget er tilslutning til tanken om at give et øget børnetilskud til det første barn. Der har været nævnt 1.000 kr. Jeg hørte, at den socialdemokratiske ordfører var i tvivl om dette beløb. Vi synes i hvert fald, det må være naturligt at begynde med denne enighed, men er naturligvis villige til at overveje hele dette problem. I denne forbindelse vil jeg gerne yderligere bemærke, at der jo for de enlige pensionister er tale om, at de hidtidige nedslagsregler skal falde bort fra 1. januar 1970. Fra den dato skal der derfor gennemføres en forhøjelse af pensions-satserne, og det må ved den lejlighed være muligt også at tage hensyn til de forringelser, der på disse områder sker netop for de enlige pensionister, således at afbalancering her finder sted.

Vedrørende de udearbejdende hustruer

[Håustrup Clemmensen.]

har der naturligvis fra alle sider været enighed om, at de ikke skal stilles ringere, end de er efter den nugældende lovgivning; og at det derfor må være nødvendigt at gennemføre et hustrufradrag for de mindre, samlede indkomster for ægtepar. Dette hustrufradrag aftrappes, det finder vi rimeligt og naturligt, men vi mener altså, at der for de udearbejdende i enighed er skabt en ordning, som kan virke tilfredsstillende, og vi håber, at dette vil medvirke til, at flere veluddannede får lyst til i større udstrækning end hidtil at benytte denne uddannelse i det omfang, det er dem muligt, til gavn både for deres familie og for erhvervslivet.

Det har ikke mindst fra det konservative folkepartis og venstres side igennem mange år været ønsket, at de medhjælpende hustruer også skulle have et hustrufradrag, og at man skulle erkende, at de gjorde en erhvervsmæssig indsats, selv om det var i ægtefællens virksomhed og bedrift. Vi hilser derfor med glæde, at der nu er skabt en ordning også for medhjælpende hustruer, at der også her er indført et vist hustrufradrag, men jeg vil gerne medgive, hvad den socialdemokratiske ordfører allerede udførligt har gjort gældende, at der er en række administrative afgrænsningsproblemer på dette felt. Der er under udvalgsarbejdet sket en vis afklaring; men der skal derudover udformes cirkulærer i forbindelse med det folketingsudvalg, der nedsættes i næste folketingsår, og vi vil allerede nu tilkendegive vort ønske om at medvirke til en rimelig administrativ ordning her.

Jeg vil gerne, netop når talen derefter er om de hjemmearbejdende hustruer, sige, at der jo dog er enighed om, at der skal være ét personfradrag pr. person, således at ægtefæller, hvor den ene er hjemmearbejdende, altså får to personfradrag. Der har vel ikke mindst når talen var om denne gruppe, derefter været rejst spørgsmålet om en mere generel forhøjelse af børnetilskuddene til alle børn. Vi lægger vægt på den enighed, der er opnået om, at en sådan forhøjelse af børnetilskuddene skal gennemføres fra 1. januar 1970.

Må jeg derudover stadig vedrørende dette lovforslag sige, at det for det konservative folkeparti igennem årene har været meget vigtigt, at man søgte at lette ikke mindst de

mindre erhvervsdrivende de administrative opgaver, som denne lovgivning vil medføre for dem, og vi har i denne forbindelse peget på, at vi ønskede undersøgt, om pengeinstitutterne her kunne give en nyttig hjælp. Det har allerede, er det oplyst, været ført forhandlinger mellem pengeinstitutterne og finansministeriet. Vi hilser disse forhandlinger med tilfredshed og håber, at de snarest vil blive fremskyndet, fortsat og endeligt afsluttet, således at der kan gennemføres såkaldte bistandsaftaler, hvor pengeinstitutterne efter nærmere med finansministeriet aftalte regler kan lette arbejdet for mange erhvervsdrivende. Det er oplyst, at der ikke her er behov for særlig lovhjælp, så allerede af den grund vil vi gerne nu, da sagen vel også ikke oftere bliver direkte drøftet i Folketinget, henstille, at disse forhandlinger fremmes mest muligt.

Må jeg derudover gøre den ene bemærkning vedrørende ændringsforslag nr. 13 om lønindeholdelse hos ægtefæller, at vi finder, at det er en overordentlig rimelig ændring, der her sker, ligesom vi i øvrigt har stor forståelse for andre af de forslag, som justitsministeriets ægteskabsudvalg i sin betænkning nr. IV nærmere har været inde på. Der er givet tilsagn om, at arbejdet med at undersøge disse forslags indpasning i kildeskatte-lovgivningen skal gennemføres i en arbejdsgruppe. Vi håber meget, at dette arbejde vil føre til et positivt resultat.

Så er der, som allerede fremhævet af hr. Grünbaum, fra socialdemokratiets og socialistisk folkepartis side, stillet ændringsforslag, der tilsigter, at standardfradragets fortsat skal gælde som lov på disse områder. Vi har allerede ved første behandling og ved tidligere behandlinger af disse emner været inde i en meget grundig og saglig drøftelse af disse problemer. Jeg tror ikke, der på indværende tidspunkt kan føjes nye argumenter til. Vi mener ikke, at dette standardfradrag vil give en rimelig og retfærdig ordning, og må derfor fortsat være betænkelige derved.

Hvis jeg derefter vender mig til det næste forslag, kildeskattens ikrafttrædelseslov, skal jeg konstatere, at socialdemokratiet og socialistisk folkeparti ikke kan medvirke til, at overført indkomst op til 10.000 kr. ikke skal beskattes. Jeg synes på grundlag af udvalgets forhandlinger og administra-

[Haustrup Clemmensen.]

tionens oplysninger, at der er så tungtvejende administrative grunde, der taler for denne gældende ordning, at jeg af administrative grunde ville være meget betænkelig ved det af mindretallet stillede ændringsforslag, som vi derfor ikke kan medvirke til.

Vedrørende indenrigsministerens lovforslag om den kommunale indkomstskat har der været en drøftelse om den kommunale beskatning af udenrigstjenestens folk. Vi finder det helt naturligt, således som det fremgår af ændringsforslagene nr. 1 og nr. 3, at det bliver Københavns kommunes skattesats, der lægges til grund, så der ikke skal være alt for meget hovedbrud om, hvilken kommune det bedst kan betale sig for udenrigstjenestens folk at flytte fra. Man får også derved en ordning, der er parallel med den for sømandsskatten gældende. Vi finder det ligeledes rimeligt og velbegrundet, at prøvenuet af denne ordning tilfalder statskassen.

Må jeg endelig sige, at vi ikke har nogen bemærkninger vedrørende lovforslaget om ikrafttræden af loven om den kommunale indkomstskat, hvorimod jeg gerne om det næste lovforslag om ændringer af selve ligningsloven vil gøre nogle bemærkninger.

Jeg havde allerede under første behandling lejlighed til på mit partis vegne at give udtryk for skuffelse over de meget vidtgående bemyndigelser, lovforslaget indeholdt. Vi forstod meget vel, at der i en overgangsperiode kunne være et vist behov for sådanne bemyndigelser, men så snart denne overgangsordning var udløbet, måtte der være en erkendelse af, at der med hensyn til klageinstanser, opkrævningsregler og frister for ligningsarbejdet var tale om lovstof, som burde stå i selve loven. Der er nu i udvalget med tilslutning af finansministeren forståelse for, at man, når overgangsperioden er forbi, skal søge disse bestemmelser indføjet i selve loven. Det finder vi er et fremskridt.

Jeg synes også med hensyn til kønnes ligestilling, at det er et rimeligt og naturligt forslag, der er stillet her som ændringsforslag nr. 3, hvorefter det særlige Grønlandsfradrag bliver af samme størrelse for gifte kvinder som for gifte mænd, samtidig med at der er taget hensyn

til, at der ikke af den grund sker en urimelig stor ydelse af Grønlandsfradrag, hvis begge ægtefæller arbejder i Grønland. Den nuværende ordning var en urimelig diskriminering.

Jeg vil gerne for god ordens skyld nævne de af socialistisk folkeparti til ligningslovforslaget stillede ændringsforslag, som jo ikke er stillet her for første og næppe heller for sidste gang. Vi finder stadig, at disse ændringsforslag ikke er sagligt velbegundede, hvad enten de drejer sig om udgifter til rejseaktivitet for ikke-påbegyndt salg, om særlige reklameudgifter eller om den ordning vedrørende gaver, der er gældende ret. Vi vil stemme imod disse ændringsforslag, som vi ikke har nogen sympati for.

Må jeg derefter endelig vende mig til forslag til lov om særlig indkomstskat og sige, at det eneste ændringsforslag, der her er stillet, og som vi fuldt ud kan tiltræde, går ud på, at underskuddet i den almindelige indkomst kan fradrages i særlig indkomst. Den modsatte situation, hvor der er tale om negativ særlig indkomst, der kan fradrages i almindelig indkomst, gør vel også en sådan ordning rimelig, så meget mere som man netop nu ophæver reglen om, at særlig indkomst kan begæres overført til almindelig indkomst fordelt over 3 år.

Jeg har allerede under første behandling i forbindelse med lovforslaget om særlig indkomstskat, ligesom jeg har haft lejlighed til det andre steder og ved tidligere lejligheder, gjort en del bemærkninger vedrørende dødsbopbeskatningen. Dette spørgsmål har, som naturligt var, været drøftet i udvalget. Det er erkendt fra alle sider, at det er et lovgivningsteknisk område, som det kan være vanskeligt at få fuldstændig klart og korrekt udformet. Men det er på den anden side efter vor opfattelse uforsvarligt, hvis dette spørgsmål ikke løses, og vi hilser derfor med glæde det tilfald, der er givet om, at arbejdet nu med bistand af særligt sagkyndige fortsættes i finansministeriet og derfor formentlig hurtigt kan føre til fremsættelse af lovforslag om ændringer, for disse lovområder møder os jo igen.

Til afslutning vil jeg gerne på samme måde som til indledning udtrykke glæde

[Haustrup Clemmensen.]

over, at det dog nu er lykkedes at komme så vidt med afklaringen af en lang række problemer og lykkeligvis i stor udstrækning i enighed.

Niels Andersen: Det har været et møjsommeligt arbejde at trænge ind i alle problemerne i vore skattelove og i de love, som skal være gældende efter kildeskattens ikrafttræden den 1. januar 1970. Så meget større må glæden være over, at det er lykkedes os at komme frem til ret afgørende afklaring på omfattende områder, og at samtlige de partier, der har været repræsenteret i det pågældende udvalg, er enige om det.

Det er her i særlig grad problemerne omkring sambeskatningen, der har samlet opmærksomheden. Vi er i venstre meget tilfreds med, at man er nået frem til en løsning af disse problemer — oven i købet en løsning, som ligger meget, meget nær op ad den skattelovgivning, man fra venstres side har foreslået. Man afskaffer nu definitivt beskatningen af ægteskabet som sådant, og det bliver et princip i lovgivningen, at der er et personfradrag for hver person — også i ægteskaber, hvor vi har den såkaldt hjemmearbejdende hustru. Hvor begge er udearbejdende, er der tale om to personfradrag, og desuden vil hustruen kunne få et fradrag på 2.000 kr., dog sådan, at det aftrappes fra 10.000 kr.; hver gang der tjenes 1.000 kr. mere, bliver hustrufradraget beskåret med 100 kr., således at når man når op på 30.000 kr., er hustrufradraget bortfaldet.

For den medhjælpende hustrus vedkommende er det også lykkedes udvalget at komme frem til en løsning af mange problemer. Det er i hvert fald indlysende for venstre, at den kone, der hjælper købmanden i butikken, og den kone, der hjælper landbrugeren i bedriften på den ene og den anden måde, lige så vel tjener en løn som dem, der arbejder ude for andre. Vi er dér kommet frem til den ordning, at 25 pct. af den samlede indkomst, dog højst 12.000 kr., skal betragtes som hustruindkomst. Desforuden bliver der et hustrufradrag på 1.200 kr., som aftrappes med 100 kr., hver gang man tjener 1.000 kr. mere end 30.000 kr. i samlet indkomst,

og når man kommer op på 43.000 kr., bortfalder hustrufradraget helt. Ud over dette får begge altså også i dette tilfælde hver et personfradrag.

Endelig er der situationen med den hjemmearbejdende hustru, hvor der altså også bliver tale om personfradrag både til manden og konen. Derudover har man overvejet i udvalget at give et øget børnetilskud som følge af, at man selv passer børnene i hjemmet, når man er hjemmearbejdende hustru. Der er enighed om i udvalget at fremme en sådan ordning i det kommende folketingsår.

Endelig er der problemet omkring de enlige, og her er kun at sige, at også den enlige naturligvis får sit personfradrag. Men enlige med børn får foruden et personfradrag også et tilskud på 1.000 kr., så længe de har et barn under 18 år. Der har været stillet mig et spørgsmål, idet der i betænkningen står, at det er det første barn, der betinger, at man får et tilskud på 1.000 kr. Jeg vil gerne på denne baggrund spørge finansministeren, om han ikke vil bekræfte, at så længe der er et barn under 18 år, vil der tilgå vedkommende enlige et tilskud på 1.000 kr.

Det er med meget stor glæde, vi har kunnet konstatere, at der er enighed om denne lovgivning, således at disse mange problemer nu kan løses; dermed er man kommet et langt, langt stykke med hensyn til at videreføre skattereformen.

Der er på enkelte områder ikke enighed imellem regeringspartierne og socialdemokratiet og socialistisk folkeparti. Det væsentligste i denne henseende er uenigheden om standardfradraget, hvor man fra socialdemokratiets side ønsker at opretholde et standardfradrag på 1.200 kr. Vi finder det urimeligt at opretholde dette standardfradrag, fordi adskillige borgere har tegnet indekskontrakter og meget andet netop på den baggrund, at så kunne de fradrage disse udgifter i indkomstopgørelsen. Også for de mennesker, der har tegnet annuitetsforsikringer eller på anden måde forsikret sig med henblik på alderdommen, vil det være rimeligt at opretholde denne fradragsmulighed i indkomstopgørelsen. På den anden side vil det være urimeligt at give de mennesker, der ikke har tilstrækkelige udgifter til at udfylde dette standardfradrag,

[Niels Andersen] et sådant fradrag. Det vil da i hvert fald ikke være særlig fornuftigt.

Jeg vil gerne yderligere i forbindelse med kildeskattelovforslaget sige, at noget, der har præget diskussionen om kildeskattelovgivningen meget, er spørgsmålet om, hvordan man skulle overkomme at administrere den. Det er blevet sagt fra erhvervs-side, at vi lægger stadig flere byrden på skuldrene af erhvervslivets udøvere, og det er for så vidt rigtigt, man går jo vidt i denne henseende. Jeg vil gerne herom sige, at man naturligvis må opfordre pengeinstitutionerne til, så vidt det er gørligt, at ordne de problemer, der her er tale om. Der er i forvejen 400.000 mennesker, der har lønningskonto i bank, sparekasse eller anden pengeinstitution, og disse institutioner betaler skat og de andre faste udgifter, som nu engang påhviler den enkelte kontohaver. Noget lignende vil givet kunne aftales i forbindelse med kildeskattens indeholdelse, og det er der for så vidt givet udtryk for i betænkningen, hvor der står:

„Der er fra forskellig side rejst spørgsmål om, hvilke muligheder der foreligger for at inddrage pengeinstitutionerne i arbejdet med opkrævningen af kildeskatten. Finansministeren har oplyst, at det ikke kræver lovændring at etablere en ordning, hvorefter pengeinstitutionerne yder arbejdsgivere bistand med afregninger og redegørelser vedrørende kildeskatten. Der har været afholdt forhandling med repræsentanter for pengeinstitutionerne herom, og herunder er det aftalt, at den nærmere tilrettelæggelse af eventuelle bistandsaftaler mellem pengeinstitutioner og arbejdsgivere kan drøftes med finansministeriet.“

Så er der endelig et problem mere i forbindelse med kildeskattelovforslaget, og det er de ældre pensionisters problem. Som beskættningen nu vil forme sig, vil det meget let blive sådan, at de ældre pensionister bliver hårdere beskattet, end de har været hidtil. Det må i virkeligheden give anledning til, at man må se på, hvordan man kan give kompensation for dette, og det har jeg tænkt mig vi skulle gøre imellem anden og tredje behandling.

Med hensyn til lovforslaget om ikrafttræden af kildeskatteloven er der problemer

i forbindelse med det, man kalder overført indkomst, og det, man kalder overskydende indkomst. Den overførte indkomst er et begreb, som den nuværende regering har indsat i lovgivningen, og som ganske enkelt går ud på, at man af administrative grunde kan overføre op til 10.000 kr., som er skattefrit. Det har man fra socialdemokratiets side ikke ment at kunne gå med til. Man har givet udtryk for, at de 10.000 kr. var et for højt tal, omend man egentlig ikke var uenig i princippet, når man ser det ud fra et administrativt synspunkt. Det kan være vanskeligt at afgøre, om disse 10.000 overførte kroner er for meget. Jeg vil imidlertid gerne gøre opmærksom på, at når der er tale om overskydende indkomst i 1969 — i det, man kalder for et skattefrit år — vil det være muligt for skatteydere i almindelighed at tjene 20 pct., men højst 15.000 kr. mere, og de vil ikke blive beskattet. Men da de 10.000 kr., der tales om som overført indkomst, skal indeholdes i disse 15.000 kr., synes jeg i og for sig ikke, at der er grund til at have særlige betænkeligheder ved denne overførte indkomst, så længe den ikke overstiger det, der kan indvindes ved overskydende indkomst.

Jeg vil gerne sige vedrørende ligningslovsforslaget, at man i forbindelse med klageadgangen har talt om, at man kunne ønske en videre mulighed for at klage end til den lokale ligningsmyndighed. Det er i særlig grad forskudsansættelsen, der er tale om her. Man er altså, fra nogen side i hvert fald, af den mening, at der skal være mulighed for at klage til andre instanser end selve den lokale ligningsmyndighed. Det er et spørgsmål, som nok vil blive taget op. Efter lovforslaget overlades det til finansministeren at fastsætte andre frister for ligningsarbejdet og for indgivelse af klage end de i statsskatteloven gældende. Finansministeren træffer endvidere bestemmelse om, hvilke myndigheder der skal varetage de forskellige beregnings- og opkrævningsopgaver under kildeskatten. Der er fremsat ønske om, at sådanne bestemmelser efter en vis overgangstid optages i selve lovteksten. Finansministeren kan tiltræde, at reglerne gives i lovsform, når de har nået den endelige udformning på grundlag af de i kildeskatteordningens første tid indhøstede erfaringer.

[Niels Andersen.]
 Endelig vil jeg gerne i min omtale af det sidste lovforslag nævne problemet omkring dødsboerne, hvor der fra advokatside er blevet gjort opmærksom på, at sådan som formuleringen i lovtæksten er, vil det volde overordentlig store besværligheder med hensyn til den likvide kapital, hvis forslaget gennemføres som foreslået. Udvalget har i forbindelse med flere af de skriftlige henvendelser til udvalget drøftet de forskellige ændringer af reglerne om beskatningen af dødsboer. Finansministeren har i tilslutning til disse drøftelser oplyst, at han overvejer senere at stille forslag om sådanne ændringer i kildeskatteloven og andre skattelove, at man undgår den likviditetsmæssige belastning ved beskatning af urealiserede fortjenester i dødsboer. Jeg vil gerne understrege, at vi fra venstres side er meget betænkelige ved at gennemføre en lovgivning, som vil gøre arv fra fader til søn næsten umulig, og vi henstiller, at man tager det op til fornyet overvejelse.

Med disse betragtninger skal jeg anbefale det høje ting at stemme for de ændringsforslag, der er stillet af ministeren og har fået udvalgets tilslutning, og de ændringsforslag, der er stillet af det samlede udvalg med tilslutning af finansministeren, hvorimod jeg må bede om, at man stemmer imod de ændringsforslag, der er stillet af socialdemokratiet og af socialistisk folkeparti.

Niels Helveg Petersen: Når de ændringer til kildeskatteloven, som behandles i dag, er gennemført, vil kildeskatteloven være færdig fra folketingets side, i denne omgang i hvert fald. Så vil der være skabt et sådant lovgrundlag, at det videre tekniske og administrative arbejde med lovens gennemførelse kan endeligt tilrettelægges. Jeg må sige som min opfattelse efter den udvalgsbehandling, vi har været igennem, at det ville have været aldeles umuligt at gøre dette arbejde færdigt på den korte tid, som man ville have haft, såfremt folketinget skulle have overholdt de meget snævre tidsfrister, der af administration og datacentral var blevet opstillet for folketingets arbejde med disse problemer, såfremt loven skulle have været gennemført med virkning fra 1. januar 1969. Udvalgsarbejdet har været grundigt og

behageligt, hvilket også den samlede opposition har medvirket til, og det har fundet udtryk i, at man har kunnet enes om alle de største spørgsmål i lovgivningen. Ikke mindst må man betragte det som en meget stor reform, når der nu kan skabes enighed om en løsning af sambeskatningsproblemet. For første gang i de mange år, dette spørgsmål har været diskuteret, præsenteres der for folketinget en samlet løsning af sambeskatnings- eller særbeskatningsproblemet, og det er en løsning, som kan forvente stor tilslutning her i tinget. Det er en stor tilfredsstillelse — og må være det for alle partier — at der om dette spørgsmål, som i så mange år har været kasteskyts, nu kan findes tilslutning til en løsning, som tilfredsstiller de fleste af partierne. Diskussionen om disse spørgsmål vil selvsagt ikke ophøre, løsningen er heller ikke den eneste rigtige eller den eneste retfærdige; men det betyder dog, at der i hvert fald er fundet en brugbar og rimelig løsning, som danner et virkelig godt udgangspunkt for alle fremtidige overvejelser om spørgsmålet.

Hovedprincipperne i løsningen er ganske enkle, og jeg skal ikke gå nærmere ind på detaljerne; flere andre ordførere har været inde på dem. Jeg skal kun sige, at ved bevarelsen af et aftrappet hustrufradrag har man på en enkel og rimelig måde taget hensyn til den indvending, der er blevet rejst mod sambeskatningens ophævelse, nemlig at det ville medføre en højere beskatning af beskedne hustruindkomster. Med denne indvending fjernet fra diskussionen blev der ligesom lukket op for den brede tilslutning. De medhjælpende hustruers beskatning har i mange år været et omstridt spørgsmål, og jeg mener, at den løsning, der her er fundet, er god. Vanskeligheden med beskatningen af medhjælpende hustruer er jo ikke af principiel natur. Det siger sig selv, at når man ophæver sambeskatningen for udearbejdende hustruer, er det principielt rigtigt samtidig at ophæve den for ægtepar, der i fællesskab indtjener en indtægt i fælles virksomhed. Problemerne har til stadighed været af praktisk natur, men med den delingsordning, der nu gennemføres, og det fradrag, som samtidig indføres, må vel de fleste meget stærke betænkeligheder ved dette forstumme. Det står nu tilbage at finde den rette admini-

[Niels Hølvæg Petersen.]

strative tilrettelæggelse af det, og herunder vil der selvsagt kunne optræde adskillige problemer; men jeg tror ikke, de er anderledes, end at de kan løses.

Må jeg sige om det, hr. Grünbaum var inde på, at hvis det under udvalgsbehandlingen igen skulle vise sig, at det særlige børnetilskud til det første barn, som enlige forsørgere får som kompensation, er for lavt, tror jeg, der vil være interesse for i regeringen at drøfte dette problem, hvilket vi så kan vende tilbage til.

I forbindelse med sambeskatningsproblemet har man drøftet ægteskabsudvalgets betænkning. Ægteskabsudvalget har undersøgt, hvorledes ægteskabslovgivningens almindelige ligestillingsregler fuldt ud kunne overføres på det skattemæssige område. Indførelse af særbeskatning i den form, der er foreslået, løser vel de fleste af disse særlige problemer, hvilket klart er understreget i ægteskabsudvalgets betænkning. Men tilbage står nogle. Ved at der nu sker en afskaffelse af den hidtidige ordning, hvorefter der har kunnet indeholdes skat på den ene ægtefælles arbejdsplads for skatterestance, som den anden ikke har betalt, tror jeg, man rydder endnu en knast af vejen, men der står endnu nogle problemer tilbage. Det drejer sig især om problemer omkring ægtefællers ansvar for selvangivelsen og hæftelsen for de opgivne beløb og her særlig om selvangivelse og hæftelse for formue og formueafkast. Ægteskabsudvalget er gået ud fra det naturlige og principielt rigtige udgangspunkt, at hver af ægtefællerne må have ansvar for at selvangive de formuede og formueindtægter, der hører til vedkommende ægtefælles bodel og særeje eller stammer fra disse, og at hver ægtefælle som følge deraf også må hæfte for sine opgivelser. Dette må være det rigtige udgangspunkt. Så vidt er vi altså ikke kommet i denne omgang, og det er forståeligt af tidsmæssige og andre grunde. Men til gengæld vil jeg sige, at mit parti lægger overordentlig stærk vægt på finansministerens tilsagn om, at en arbejdsgruppe skal arbejde videre med dette problem, og at folketinget snarest vil få resultatet af disse overvejelser tilstillet. Jeg er klar over, at det af praktiske grunde ikke er muligt at sætte fuld kraft i dette arbejde straks, men jeg skal dog her love

finansministeren, at jeg ved passende lejlighed vil vende tilbage til spørgsmålet og tillade mig at plage ministeren, så arbejdet fremskyndes.

Ved ægteskabs indgåelse, separation, skilsmisse eller dødsfald opstår der nogle særlige delingsproblemer, til en vis grad fordi vi netop ikke i loven har det udgangspunkt, som ægteskabsudvalget har anbefalet. Der er gennemført nogle ændringer i reglerne, men disse regler er dog i og for sig det bedste bevis for, at vi endnu ikke helt konsekvent i vor skattelovgivning har gennemført en ægteskabslovgivnings ligestillingsregler; det er et af de mest håndgribelige udtryk derfor i loven. Men dette problem vil altså kunne løses snildere, når vi forhåbentlig inden så lang tid kan få resultatet af arbejdsgruppens overvejelser.

Jeg skal ikke gøre nogen bemærkninger til standardfradraget. Det var jeg inde på ved første behandling. Det ligesom anede mig, at der måske fra socialdemokratiets side heller ikke var så voldsom stor begejstring for fastholdelse af dette standardfradrag.

Socialdemokratiet og SF har stillet ændringsforslag om, at reglen om, at de første 10.000 kr. i overført indkomst ikke skal fritages for beskatning, skal udgå. Man kunne måske nok ved første, overfladiske øjekast have sympati for dette ændringsforslag; men jeg tror, det under udvalgsarbejdet er blevet helt klart, at reglen har en rimelig administrativ begrundelse. Reglen indebærer nok, at overført indkomst under 10.000 kr. ikke skal beskattes som overført indkomst; men til gengæld fragår disse 10.000 kr. i overskydende indkomst og reducerer således den skattefri indkomstforøgelse tilsvarende. Der er derfor ikke tale om, at man kan få både 15.000 kr. i overskydende og 10.000 kr. i overført indkomst uden beskatning. Der ved bortfalder alle rimelige indvendinger imod reglen, som betyder en administrativ lettelse, og jeg forstår ikke ganske, hvad socialdemokratiet og SF har villet opnå ved at stille dette ændringsforslag.

Om SFs egne ændringsforslag til ligningslovforslaget er der vel ikke andet at sige, end at vi ved anden lejlighed til efteråret vender tilbage dertil. De falder nok en smule uden for den revision af ligningsloven, som vi nu gennemfører, og som jo særlig

[Niels Helveg Petersen.]

sigter på at ajourføre ligningsloven kildeskattemæssigt set.

Jeg vil til sidst sige, at det radikale venstre ikke i det udvalgsarbejde, der er foregået, har haft noget ønske om at forlange en omfattende drøftelse af det radikale venstres skitse til en kildeskatteordning. Vi har ikke villet risikere at forsinke arbejdet med den almindelige kildeskats ikrafttræden yderligere. Det indebærer ikke, at tanken er opgivet fra vor side. Jeg er for min del aldeles overbevist om, at de tanker og principper, som ligger i den radikale kildeskatteskitse, vil komme til at præge lovgivningen vedrørende vor kildeskat i fremtiden. Disse principper er rigtige. Vi arbejder videre for, at de kan blive virkeliggjort, og jeg føler mig temmelig overbevist om, at den modstand, der har været og vel især var i begyndelsen imod disse tanker, vil forsvinde, fordi det med udgangspunkt i denne skitse vil være muligt at tilrettelægge en langt mere smidig lovgivning om kildeskat.

Ømann: Det almindelige billede af disse lovforslag og ændringsforslag er, at regeringen tager de skridt, der er nødvendige for at gennemføre dele af socialdemokratiets og SFs skattereform — og så vidt så godt. Men skattereformen var jo mere end blot at få kildeskatten til nødtørftigt at fungere. Partierne havde større mål, højere mål, da vi startede skattediskussionerne. Der er grund til at minde især de radikale om deres accept af, at der skulle ske oprydning i fradragene. De radikales junglekrig var kort, og den var ikke glørværdig. I denne sammenhæng er der grund til også at erindre de konservative om, at de i sin tid gjorde krav på at være et lønmodtagerparti. Ikke mindst på baggrund af den afskrivningslovgivning, der er ved at blive vedtaget, og ikke mindst på baggrund af kildeskattens udsættelse er der måske grund til at minde dette parti om denne kurs, som det anlagde engang i sin tid før valget. Hvad jeg skal minde venstre, Danmarks liberale parti, om, når

det angår principper for skatter og afgifter, kan jeg derimod ikke komme i tanker om.

Men optimistisk og godlidende, som jeg er, havde jeg regnet med, at nu skulle vi i udvalget sætte os ned og luge ud i skattesystemet ud fra det helhedssyn og samfundssyn, som nu kunne mobiliseres hos de forskellige partier. I stedet har udvalget alene kunnet præstere en nødlovgivning, der kunne holde de værste krav fra datamaskinfolkene om at få besked fra døren.

Jeg har på SFs vegne til ligningsloven stillet nogle udligningsforslag, som går ud på at udrydde nogle gamle kendinge, som alle folketingets partier efter de drøftelser, der blev ført sidste forår, og efter de saglige oplysninger, der dengang fremkom om dem, vel nok har en mere eller mindre dårlig samvittighed over for. Disse kendinge bør ikke vandre over i kildeskatten. Det drejer sig om de skattefri gaver, altså velgørehed, som man lader naboen betale — dette her er lige noget for de radikale — det drejer sig om fradraget for forretningscamouflerede middelhavsrejser i lovens § 8; det drejer sig om statstilskud til privat forsørgelse og til religiøse fradrag, og det drejer sig om afskaffelse af den overflødige og administrationsskabende landbrugsstøtte, etableringsfradragene, i ligningslovens § 27. Der er langt mere, der skulle luges ud, men disse ændringsforslag repræsenterer nu en ganske god del. Jeg skal anbefale, at folketinget gør Danmarks befolkning den tjeneste at stemme for disse ændringsforslag.

Jeg skal ligeledes anbefale at stemme for ændringsforslag nr. 3 til samme lovforslag om ligestilling af gifte mænd og kvinder, hvad angår Grønlandsfradraget. Det er en af de ting, som kom ind under udvalgsbehandlingen, og som er accepteret af finansministeren.

Hvad lovforslaget om særlig indkomstskat angår, er der stillet ændringsforslag om, at underskuddet i almindelig indkomst skal kunne fradrages i særlig indkomst. Det er simpelt hen ulogisk, der er ikke nogen begrebsmæssig sammenhæng mellem de to

[Ømann.]

slags skat; men alle er åbenbart glade, blot resultatet er en beskæring af kapitalvindingskatten, og det er jo også en ny beskæring af denne skatteform, som finansministeren stiller i udsigt, når han lover ændringsforslag om kildeskatteovens regler om beskatning ved dødsfald.

Den kommunale beskatning er jo blevet stedbarn under samtlige forhandlinger, siden skattereformen startede. Her ligger der stadig væk store reelle opgaver og venter, først og fremmest med hensyn til at tilvejebringe en nogenlunde ligelig beskatning i de forskellige kommuner og ligelige beskatnings- og fradragsprincipper. Jeg tror ikke, der er megen fare for, at man gør alvor af at genindføre fradragsretten for kommunale skatter — jeg er lige ved at sige, at det må regeringen da godt, for det ville være en sådan kapitalbommert, at man nok skulle fortryde det. Der ligger i den kommunale skattelovgivning sikkert gemt en række forældede ordninger; jeg blev spurgt om forleden dag, hvad ligningsmændene i København egentlig var for nogle størrelser, og jeg tror ikke, at indenrigsministeren, hvis man spurgte ham om det i dag, var i stand til at oplyse, hvilken funktion disse ligningsmænd har i et moderne storbysamfund.

Men i øvrigt er det jo selve kildeskatte- lovforslaget, der er mest interessant. Jeg nærer ingen overdreven beundring for standardfradraget; det skulle efter min opfattelse kun leve, så længe forsikringsordningerne ikke var fjernet fra selvangivelserne, og således eksistere i stadig mere indskrumpet tilstand, efterhånden som reformen skred frem. Men når nu regeringen foreslår det fjernet, er det dels som et led i kampen mod lønmodtagerne og bestræbelserne for at begunstige andre, dels som et led i bestræbelserne for at genindføre selvangivelsen, for så kan man bevare de mange rare fradrag. Den oprindelige stræben henimod at gøre kildeskatten til en endelig skat, stræben henimod den store administrative fordel derved, og stræben henimod at gøre livet lettere for lønmodtagerne — ja, disse konstruktive tanker har regeringen haft let ved at svigte.

Efter megen tøven, og sidst på sæsonen har regeringen nu stillet sit ændringsforslag

om ægtefællebeskatningen. Man må sige, at det var en bunden opgave. Principperne om personfradrag var faktisk fastlagt, princippet om en enhedsskala ligeledes, og den skala, som man måtte benytte ved gennemtænkningen af mulighederne ved særbeskatningsløsningerne, var ligeledes givet. Regeringens ændringsforslag om særbeskatning af de udearbejdende og de selvstændige hustruer kunne derfor ikke komme bag på nogen, ej heller nødvendigheden af at bevare hustrufradraget for de lavere indtægter, for at de ikke skulle komme ud for en skatteforøgelse i forbindelse med reformen. Alt dette kunne regeringen læse sig til i kildeskattebetænkningen fra sidste forår.

Samme betænkning var derimod mere tilbageholdende med at angive en løsning for de medhjælpende hustruer, selv om de blev nævnt. Denne tilbageholdenhed var ikke uden årsag; alene praktiseringen af de relativt snævre regler for indrømmelse af det traditionelle hustrufradrag har gennem tidene voldt overordentlig stort administrativt besvær og har givet anledning til utilfredshed over uligelig behandling. Men her har regeringen altså haft lejlighed til at vise sin originalitet, og jeg synes da, at den burde sende en venlig tanke til liberalt centrum, som sidste sommer i lykkelig uvidenhed om de administrative problemer fremkom med en lignende tanke. Fællesindtægten skal opsplittes, og der skal gives et beskædet hustrufradrag, når hustruen i væsentligt omfang deltager i den fælles drift.

Som dette står skrevet, er det åbent for endog meget vide fortolkninger. Det kunne befrygtes, at meningen med dette forslag var, at denne skatterabat skulle gives stort set på grundlag af den erklæring i selvangivelsen, som ganske vist er under sædvanligt strafansvar — men hvem kan bevise hvad? — og at man i øvrigt måtte opgive at administrere bestemmelsen, således at resultatet blev, at enhver „erhvervs-gift“ kone kunne opnå nedslaget, hvis hun overhovedet gjorde nogen som helst indsats. Under sådanne omstændigheder ville reglen være aldeles uacceptabel for mit parti, rent bortset fra at folketinget ikke skal lokke folk til at afgive urigtige erklæringer, som de kan blive straffet for.

Udvalget måtte derfor spørge finans-

[Ømann.]

ministeren om, hvad i det mindste han havde tænkt sig med ordene „i væsentligt omfang“ — dette kriterium, som vi godt kender i skattelovgivningen og andetsteds, og som nok kan gå an, når det drejer sig om sager, hvor det er let at måle og let at veje. Forskellige typiske former for hustruindsats blev nævnt og drøftet under denne udvalgsforhandling; nogle af disse former er anført i betænkningen. Men det er stadig væk ikke tilfredsstillende for administrationen, som på dette grundlag alene ville blive ladet fuldstændig i stikken og måtte træffe vidt forskellige afgørelser fra sted til sted. Der fremgik dog i hvert fald én ting, der for mig er afgørende, nemlig at det i hvert fald var finansministerens opfattelse, at der skal være tale om en betydelig indsats — så stor en indsats, at det vil være vanskeligt at fingere en medvirken og vanskeligt at opnå fordelene alene ved at afgive en tvivlsom erklæring i selvangivelsen.

I næste folketingsår skal et skatteudvalg i Folketinget uddybe eksemplerne i forbindelse med udgivelsen af det cirkulære, der skal ledsage loven. Det bliver herefter et cirkulære af en helt ny og ukendt karakter, idet det ved fortolkningen af loven vil have formelig lovskraft.

Under disse omstændigheder — at der altså lægges vægt på at kræve en virkelig arbejdsindsats — finder jeg det rimeligt, at man i forbindelse med gennemførelsen af særbeskatning for de udearbejdende hustruer også giver de reelt erhvervsbeskæftigede hustruer en skatterabat. Om resultatet af forslaget om relationerne mellem de to slags rabat på alle niveauer er rimeligt, kan jo diskuteres. Men regeringsoplægget er, hvad det talmæssige angår, ret moderat. Det er anslået — efter noget besvær, har man indtrykket af — at hele denne omlægning koster et provenutab på omkring 300 mill. kr., og set i forhold til en statsindkomstskat på 8 milliarder kroner er der altså tale om en overraskende billig reform og en relativt lille byrdeomlægning. Men jeg anser det alligevel for vigtigt i denne forbindelse at anføre det enige udvalgs anbefaling af, at børnetilskuddene forøges pr. 1. januar 1970, ligesom en forhøjelse af børnetilskuddet for enlige med

børn, der jo ikke længere lignes som forsørgere, er ganske nødvendig.

Det har været drøftet, om visse af de principper, som anførtes i betænkningen fra justitsministeriets ægteskabsudvalg, lod sig indarbejde i skattelovgivningen, så der fremkom en større overensstemmelse mellem ægteskabslovgivningen og skattereglerne. Visse af de anførte ideer er ikke praktisable, kan man vist godt sige på forhånd; men noget kan der gøres, og det er vel i denne forbindelse et spørgsmål, om det ikke i visse forbindelser er ægteskabslovgivningen, man skulle til at pille ved. Men det er i hvert fald en god ting, at der er opnået enighed om — det var også et af forslagene fra udvalget — at der ikke kan ske lønindeholdelse for den anden ægtefælles skat.

Hvad sluttelig ikrafttrædelseslovforslaget til kildeskatteoven angår, har udvalgsbehandlingen stadig væk ikke gjort det klart for mig, hvad hensigten er med, at man skattefrit eller til stærkt nedsat takst skal have lov til at regnskabsmanipulere sig til en overført indkomst på 10.000 kr. Det er en forargelig og ensidig regel, som bør stemmes ned; den bør ud af lovforslaget, og vi har med det formål været medforslagsstiller til ændringsforslag nr. 1, som jeg skal anbefale.

Sigsgaard: Ved første behandling af de foreliggende lovforslag rejste jeg spørgsmålet om, hvorvidt det var rimeligt, at kildeskatteordningen kun kom til at omfatte en ret begrænset kreds af indtægter. Jeg fandt, at da der nu var rigelig tid, måtte de begrænsninger af kildeskattetrækkets område, der var anset for nødvendige på grund af tidspres, bortfalde. Disse bemærkninger synes finansministeren at have imødekommet, omend det sker i en særlig form — det skulle jo ikke så gerne komme frem, at man har været imødekommande. Jeg må derfor erklære mig tilfreds med, at finansministeren over for udvalget har givet tilsagn om at bestræbe sig for, at indeholdelsesordningen straks fra kildeskattens ikrafttræden kommer til at omfatte så mange indtægtsarter, som der er praktisk mulighed for.

Ved første behandling af lovforslagene stillede jeg videre forslag om, at ægteskabsudvalgets forslag om selvstændig skatte-

[Sigsgaard.]

ansættelse for såvel ægtemand som hustru blev lagt til grund for de fremtidige beskatningsforhold. Det var altså et forslag fra ægteskabsudvalget, som i øvrigt ikke blev særlig diskuteret ved første behandling. Det fremgår af udvalgsbetænkningen, at finansministeren har givet tilsagn om, at han, når arbejdet med tilrettelæggelsen af kildeskatteordningen tillader det — jeg går ud fra, at det vil sige til efteråret, men det er lidt af et spørgsmål — vil lade en arbejdsgruppe nærmere undersøge, hvilke muligheder der foreligger for at indpasse udvalgets forslag om en selvstændig skatteansættelse i kildeskattesystemet. Jeg vil finde det rimeligt, at dette arbejde søges afsluttet så betids, at der allerede fra kildeskattesystemets ikrafttræden pr. 1. januar 1970 kan gennemføres selvstændig beskatning af ægtefæller.

En mindre del af ægteskabsudvalgets forslag, nemlig ophævelse af muligheden for løntilbageholdelse for ægtefælles skat, er tiltrådt af finansministeren, og det vil jeg gerne sige tak for; det er i hvert fald et lille skridt i den rigtige retning.

Hovedindholdet af resultatet af folketingsudvalgets behandling af kildeskatte-lovforslaget finder jeg derimod højst uheldigt. Finansministeren har foreslået og udvalget enstemmigt tiltrådt, at der gennemføres en ordning med hustrufradrag både for udearbejdende hustruer og såkaldt medhjælpende hustruer. Reglerne er komplicerede og vanskeligt administrerbare. De medfører, at forskudsansættelsen skal foretages med væsentligt større nøjagtighed end ellers nødvendigt under kildeskatte-lovens forudsætninger. Vi har i mange år til bevidstløshed hørt fremsat krav om, at der samtidig med et nyt lovforslags fremsættelse skulle meddeles oplysning om, hvad administrationen af loven ville koste, og på denne baggrund kan det ikke være urimeligt at bede om at få oplyst, hvad gennemførelsen af den foreslåede, nye § 37 A vil koste i yderligere administrationsudgifter i alle led af den offentlige administration. Vil administrationsudgifterne være de samme som det beløb, de pågældende familier sparer i skat, eller vil de være større, og i så fald hvor mange gange større?

I øvrigt er skatteforholdene omkring

ægtepar, hvor hustruen er medhjælpende, helt ukontrollerbare efter de regler, der er foreslået. Hvordan agter man i praksis at kontrollere, om hustruen bistår med andet og mere end telefonpasning, sådan som det har været omtalt? Så vidt jeg kan se, er det ganske umuligt. Derfor er der i praksis tale om et næsten generelt skatteenedslag for de selvstændige erhvervsdrivende, og derudover er der altså tale om et stykke beskæftigelsesarbejde inden for den offentlige sektor af fuldstændig uproduktiv art.

Det formål, der ønskes tilgodeset gennem hustrufradraget, kan bedre og lettere tilgodeses på anden måde. Jeg skal eksempelvis nævne en forenkling af det faste lønmodtagerfradrag. Man kunne undlade at nedsætte det i de tilfælde, hvor hustruen har en indtægt, der efter de nugældende regler ville medføre en sådan nedsættelse. En regel efter disse retningslinjer kunne så kombineres med en forøgelse af det faste lønmodtagerfradrag, dels for at opnå samme virkning som man har tilsigtet med § 37 A, stk. 1, dels for at opnå, at flere falder ind under det faste fradrag. Det må nemlig forudses, at et betydeligt antal skatteydere vil have fradrag, der er større end 1.500 kr.

Jeg erkender, at der ved et sådant forslag ikke opnås, hvad der er tilsigtet med § 37 A, stk. 2; men man burde vel vente med at løse det spørgsmål, til resultatet af det bebudede udvalgsarbejde foreligger.

Ud over at være overmåde administrationskrævende er den nye § 37 A ganske stridende mod det system, der gælder i de øvrige nordiske lande, og endnu mere stridende mod de tanker om ægtefællebeskatning, der er nedfældet i foreliggende betænkninger, som er afgivet i de øvrige nordiske lande, og som indeholder de synspunkter, man tænker sig realiseret i de kommende år. Når der er møder i Nordisk Råd, fremkommer der fra forskellig side mange smukke ord om samordning af lovgivningen osv. i de nordiske lande. Ikke desto mindre oplever vi i denne sag, at et næsten enigt folketing — for det må forudses — nu vedtager beskatningsregler, der drejer skattesystemet i den modsatte retning af, hvad den nordiske samordning tilsiger.

Rent bortset fra at reglen i § 37 A, specielt stk. 2, er helt uadministrerbar og

[Sigsgaard.]

stridende mod bestræbelserne for nordisk samordning, er den også i øvrigt urimelig. En af konsekvenserne af reglen er, at den selvstændige erhvervsdrivende opnår skattelettelse af sin renteindtægt og sin lønindtægt, hvis hustruen medvirker i mandens erhvervsvirksomhed, selv om denne erhvervsvirksomhed giver underskud. Efter som hele folketingsudvalget har tiltrådt finansministerens forslag på dette område, kan man næppe henvise til begyndervanskeligheder for den nye minister. Det er derfor berettiget at spørge, om der foreligger en fejl ved udformningen af denne paragraf, eller om hensigten har været, at der skal indrømmes nedsættelse i en skatteydners lønindtægt og renteindtægt, blot fordi hustruen medvirker i mandens eventuelle selvstændige erhvervsvirksomhed, som endog kan tænkes at give et udbytte på nul eller derunder.

Ved ændringsforslag nr. 2 til kildeskattelovforslaget, der omhandler beskatningsforholdene i det år, hvor to mennesker indgår ægteskab, foreslås § 9, 2. punktum, affattet sådan:

„Til hustruens indkomstansættelse for det pågældende indkomstår medregnes såvel de indtægter, hun har oppebåret før ægteskabets indgåelse, som de indtægter, hvoraf hun skal ansættes særskilt til skat efter § 4, stk. 2.“

Som bekendt indfører kildeskatteloven det nye begreb „særskilt indkomstansættelse“ for en hustru, og dette begreb står i modsætning til selvstændig indkomstansættelse. Ved den foreslåede bestemmelse er det lykkedes finansministeren at producere et helt tredje begreb, som dog endnu ikke har fået navn — for det ligger vel sådan, at den ansættelse, der skal finde sted for hustruen i det år, hvor ægteskab indgås, hverken er særskilt ansættelse eller selvstændig ansættelse? Her burde man vel nok have taget det første skridt til realisering af ægteskabsudvalgets forslag og indføj et ordet „selvstændige“ i første linje samt ændret „skal“ til „skulle“ i næstsidste linje, sådan at bestemmelsen kom til at lyde som følger:

„Til hustruens selvstændige indkomstansættelse for det pågældende indkomstår medregnes såvel de indtægter, hun har oppebåret før ægteskabets indgåelse, som

de indtægter, hvoraf hun skulle ansættes særskilt til skat efter § 4, stk. 2.“

En sådan beskeden ændring ville være en lettelse af administrativ art og ville samtidig vise, at man har alvorlige hensigter med den senere udvalgsbehandling af ægteskabsudvalgets forslag.

Men uanset om man måtte ønske en ændring af det foreliggende ændringsforslag eller ej, er det nok nødvendigt at gøre sig klart, om ændringsforslaget kan tænkes at medføre det, man har tilsigtet. Hvad er da det tilsigtede? Det tilsigtede må være, at man undgår at ændre skattekort i forbindelse med ægteskabs indgåelse. Men det opnås af to grunde ikke. For det første er der ikke lavet om på reglen om, at visse indtægtsarter skal overføres fra hustruen til manden, og for det andet er der ikke ændret på reglen om, at visse udgifter skal overføres fra hustruens indkomstopgørelse til mandens. Uanset den ændring, der er foreslået, må det altså fortsat forudsættes, at der skal ændres skattekort i væsentligt omfang i forbindelse med indgåelse af ægteskab. Altså også af hensyn til opnåelse af det, der er tilsigtet med lovændringen, må ændringsforslaget revideres, synes jeg, og jeg går ud fra, at ministeren vil tage denne indvending op til prøvelse.

Mindretallets ændringsforslag nr. 5 og 6 om opretholdelse af standardfradraget kan vi uden større begejstring støtte, idet de indebærer en vis forenkling af fradragene. Samtidig vil jeg beklage, at de bidrager til cementering af sambeskatningen i et vist omfang, idet fradraget skal dække udgifter, der afholdes af begge ægtefæller, men tilkommer manden alene.

Da socialdemokratiet var i regering, foreslog man, at hvis de fradrag, som standardfradraget skal træde i stedet for, var større end standardfradraget, skulle der kunne fradrages ud over standardfradraget. Det er rart at se, at man nu er kommet på bedre tanker og sætter endeligt loft ved selve standardfradraget.

Til ikrafttrædelseslovforslaget finder jeg efter de bemærkninger, jeg fremkom med under første behandling, alene grund til at bemærke, at jeg kan tiltræde mindretallets ændringsforslag nr. 1 om, at § 10, stk. 3, udgår.

Ændringsforslagene til ligningslovsfor-

[Sigsgaard.]

get kan jeg tiltræde. På grund af uklarhed i affattelsen af § 9 A skal jeg henstille, at der bliver udsendt et udførligt cirkulære angående forståelsen af bestemmelsen. Så vidt jeg kan se, forekommer der situationer, hvor Grønlandsfradragets størrelse ikke kan beregnes. Hvordan vil det f. eks. stille sig, hvis begge ægtefæller arbejder en del af året i Grønland?

I forbindelse med behandlingen af problemerne omkring beskatningsforholdene ved ophold i Grønland vil jeg gerne spørge finansministeren, om der kan ventes forslag om en ligestilling af Grønland med det øvrige Danmark på skatteområdet. Det var måske på tide at gennemføre en skattelovgivning, der så vidt muligt er ens for hele landet.

Forslaget til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat kan jeg tilslutte mig. Det er udtryk for en forenkling, og samtidig nærmer lovforslaget almindelig indkomst og særlig indkomst til hinanden, omend i forholdtvis beskedent omfang.

Må jeg til allersidst kun gøre den bemærkning, at vi vel snart bør have en bred debat om forsørgerbegrebet — det har man jo ikke beskæftiget sig med i udvalget i denne omgang — med henblik på at få det afskaffet. Jeg beklager i og for sig, at man ikke har rørt ved det; men det er måske nok rimeligt, at vi, inden man går videre med det, får en sådan bredere debat om dette emne.

Lis Groes: Vi står nu over for en løsning af sambeskatningsproblemet — en løsning, som den tidligere finansminister lagde op til, og som nu har fået konkret skikkelse, såvel hvad angår beskatning af hustruindtægter ved udearbejde som beskatning af de medhjælpende hustruer. Den løsning, vi har fundet frem til, er efter min mening et meget væsentligt skridt på vejen mod kvinders ligestilling i skattemæssig henseende, og den gør for første gang gifte kvinder skattemæssigt myndige. Jeg har selv i Dansk Kvindesamfund og i mit øvrige arbejde kæmpet i mange år for denne reform, og mange andre kvinder har været med i denne kamp. Jeg føler trang til her i dag at udtrykke min glæde over, at denne reform nu synes at komme i hus, og jeg vil gerne udtrykke en tak og adressere den

både til den tidligere og den nuværende finansminister.

Finansministeren (Poul Møller): Jeg vil gerne gengælde fru Lis Groes' tak på det hjerteligste og sige, at det i høj grad er hendes arbejde igennem årene, der har været med til hele tiden at holde ilden ved lige i sagen. Når hertil kommer indsats fra andre af folketingets kvindelige medlemmer, er det klart, at vi ikke har fået lov til at sove i denne sag, og vi nærmer os nu dens løsning.

Hr. Sigsgaard stillede en række tekniske spørgsmål til mig, som jeg ikke synes jeg vil sinke tinget med at besvare i alle enkeltheder. Jeg vil gerne sige til hr. Sigsgaard, at jeg er rede til inden lovforslagene tredje behandling at tage en samtale med ham, hvor vi kan gennemgå de problemer, han rejste. Han spurgte, hvornår vi gør noget ved forsørgerbegrebet; men indholdet af det, der sker her, er faktisk, at forsørgerbegrebet ophører og ikke eksisterer længere i dansk skattelovgivning.

Jeg synes, jeg har grund til på dette sene tidspunkt at indskrænke mig til nogle ganske få bemærkninger. Der er en lang dagsorden endnu, og vi har en lang dag bag os. Alt det, der skiller os nu, og som vi skal stemme om ved ændringsforslagene, er efter mit skøn detaljer i forhold til det afgørende, vi er enige om, nemlig at vi nu tilvejebringer de lovgivningsmæssige forudsætninger for, at vi kan bygge et kildesattesystem op i Danmark, og samtidig løser vi et problem, som har været diskuteret i årevis, nemlig ophævelse af sambeskatningen, for så vidt angår hustruer, der har selverhverv og egne indtægter. Vi ordner herved ægtefællebeskatningen og forhåbentlig på en heldig måde.

Jeg skal kun her i dag bekræfte de tilsagn, jeg har givet udvalget, og som fremgår af betænkningen; jeg vil bestræbe mig for at opfylde dem. Jeg skal til sidst takke udvalget for det store og grundige arbejde, der er gjort, og takke for den enighed, hvormed vi nu er i stand til at vedtage både gennemførelsen af kildeskatte i dens enkeltheder og ophævelsen af sambeskatningen. Jeg tror, at ikke mindst det sidste punkt har været en politisk nødvendig forudsætning for, at vi kunne komme videre i

[Finansministeren.]

denne sag, og at alle partier kunne enes om en løsning. Det sker altså hermed og nu, og det er nok det vigtigste; så må vi tage den afstemning om ændringsforslagene, som fremgår af betænkningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

Ændringsforslagene nr. 1-4
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5
forkastedes med 90 stemmer mod 62.

Ændringsforslag nr. 6 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 5.

Ændringsforslagene nr. 7-15 til teksten og
teksten, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Kaj Andresen): Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ikrafttræden af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

§§ 1-9
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes med 91 stemmer mod 64.

§ 10, ændringsforslag nr. 2, § 11, således ændret, ændringsforslag nr. 3, § 12, således ændret, §§ 13-16, ændringsforslag nr. 4, § 17, således ændret, ændringsforslag nr. 5, § 18, således ændret, ændringsforslag nr. 6, § 19, således ændret, og §§ 20-23
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Kaj Andresen): Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Man gik derefter til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat.

Ændringsforslagene nr. 1-5 og lovforslagets tekst, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Kaj Andresen): Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ikrafttræden af lov om kommunal indkomstskat.

Lovforslagets §§ 1-5 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Kaj Andresen): Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om pålydningen af indkomst- og formueskat til staten. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes med 91 stemmer mod 12; 52 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes med 91 stemmer mod 12; 52 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4

forkastedes med 91 stemmer mod 12; 52 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslag nr. 5

forkastedes med 91 stemmer mod 12; 52 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

§ 1, i den ændrede affattelse, og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Kaj Andresen): Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Sluttelig foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. (Ændringer som følge af kildeskatens ikrafttræden).

Ændringsforslaget

vedtoges med 142 stemmer mod 9; 3 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

§ 1, således ændret, og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Kaj Andresen): Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om almindelig arbejderbeskyttelse. (Almindelig revision).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 66) findes i tidenden sp. 1503, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 849).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Første næstformand (Kaj Andresen): Sammen med denne sag foretages de to følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om arbejderbeskyttelse inden for handels- og kontorvirksomhed. (Almindelig revision).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 67) findes i tidenden sp. 1503, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 849).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om arbejderbeskyttelse inden for landbrug, skovbrug og gartneri. (Almindelig revision).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 68) findes i tidenden sp. 1503, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 849).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer og spørgsmålet om deres overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Valbak: Det samlede antal partier repræsenteret i udvalget har givet mig som opgave at anbefale de 3 lovforslag til en let gang her igennem tinget.

På disse partiets vegne skal jeg også tillade mig at komme med en kommentar til den måde, vi har tacklet problemerne på.

Det er jo sådan, at den produktive del af befolkningen tilbringer omkring 30 pct. af sin vågne tilværelse på en arbejdsplads. Derfor er arbejderbeskyttelseslovgivning en meget vigtig side af den forebyggende sundhedspolitik. Hver eneste nydannelse eller ny bestemmelse i arbejderbeskyttelseslovgivningen kan derfor have direkte betydning for et meget stort antal mennesker. Det er da baggrunden for, at udvalget har været helt enig om at stille sig to hovedopgaver. For det første har vi villet vurdere de rundt 130 forslag til ændringer med henblik på en vedtagelse af forbedrende regler i denne samling, sådan at disse reglers materielle indhold kunne komme til gavn allerede nu.

Udvalget har stillet sig den anden hovedopgave i kølvandet heraf at pege på en række